Jaarverantwoording Kinderopvang 2021, gemeente Weststellingwerf

Inleiding
De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen: Kinderdagverblijven (KDV), Buitenschoolse Opvang (BSO), Gastouderbureaus (GOB) en Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO). Gemeenten zijn volgens de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvangvoorzieningen. Het College van burgemeester en wethouders legt over de uitvoering van haar taken jaarlijks verantwoording af aan zowel de gemeenteraad (de horizontale toezichthouder), als de Inspectie van het Onderwijs (de interbestuurlijk toezichthouder). Verantwoording richting de Inspectie vindt plaats via de jaarverantwoording. Deze moet uiterlijk 1 juli worden ingediend en betreft het verslag van het voorgaande jaar.

Ook in 2021 heeft de uitbraak van het coronavirus helaas geleid tot sluiting van voorzieningen. Er was een sluiting aan het begin van het jaar (KDV tot 8 februari gesloten, BSO tot 19 april gesloten) en een sluiting aan het einde van het jaar (BSO vanaf 21 december gesloten). Deze sluitingen zijn, samen met andere maatregelen ter bestrijding van het coronavirus (zoals het advies om zoveel mogelijk thuis te werken), van invloed geweest op de uitvoering van de wettelijke taken kinderopvang. De Inspectie zal de normen die hiervoor gelden daarom niet onverkort hanteren bij de beoordeling van de taakuitvoering door gemeenten in 2021, maar maatwerk toepassen. Om dit maatwerk mogelijk te maken, is het nodig dat gemeenten in de jaarverantwoording informatie verstrekken over keuzes en afspraken die zij in 2021 met hun GGD hebben gemaakt.

Opbouw
De jaarverantwoording over 2021 bestaat uit drie delen: A, B en C.

- De vragen in deel A zijn bedoeld om een goed beeld te krijgen van de manier waarop en de mate waarin de coronamaatregelen van invloed zijn geweest op de uitvoering van de wettelijke taken in 2021.
- Deel B van de vragenlijst bevat vragen over de uitvoering van de wettelijke taken in 2021.
- Deel C bevat benchmarkgegevens die u kunt gebruiken om de gegevens van uw eigen gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio, en gegevens op landelijk niveau.

DEEL A

Hebben de coronamaatregelen de uitvoering van de wettelijke taken toezicht en handhaving kinderopvang in 2021 beïnvloed?

Meerdere antwoorden mogelijk

- [x] Ja, de coronamaatregelen hebben ertoe geleid dat de GGD de verplichte inspecties niet allemaal of niet volledig heeft kunnen uitvoeren.
- [x] Ja, de coronamaatregelen hebben ertoe geleid dat de gemeente haar registratietaak (het tijdig afhandelen van aanvragen en het bijhouden van het LRK) en/of haar handhavingstaak niet goed heeft kunnen uitvoeren.
- [ ] Geen van bovenstaande.

Heeft uw gemeente afspraken gemaakt met de GGD over de prioritering van het uit te voeren toezicht?

- (●) Ja
- ( ) Nee

Hoe zagen deze afspraken eruit?

Beantwoord hierbij in elk geval de volgende vragen:

- *Welke prioriteiten zijn er gesteld en waarom?*
- *Is daarbij gebruik gemaakt van de Denklijn Toezicht en Handhaving Kinderopvang 2021?*
- *Is daarbij rekening gehouden met het niet uitgevoerde toezicht in 2020 (voorzieningen die niet, of op afstand, zijn geïnspecteerd)?*
- *Op welke manier is er omgegaan met voorzieningen zonder risicoprofiel?*
- *Welke keuzes zijn er gemaakt ten aanzien van het toezicht op voorzieningen voor gastouderopvang (de zogenaamde steekproef)?*

NB: Als u beschikt over documentatie waarin de gevraagde informatie wordt beschreven, kunt u deze e-mailen naar kinderopvang@owinsp.nl. U dient in uw antwoord dan wel te verwijzen naar de naam van het document en de plek in het document waar het antwoord/de informatie te vinden is.

Er is rekening gehouden met resultaten van voorgaande inspecties. Er is prioriteit gegeven aan locaties waar in 2020 geen inspecties hebben plaatsgevonden of waarbij dit telefonisch is gedaan.

Op welke manier en in welke mate hebben de coronamaatregelen de uitvoering van de registratietaak en de handhavingstaak beïnvloed?

Uren zijn ingezet op ondersteuning kinderopvang en onderwijs in perioden van lockdown. Daardoor zijn bepaalde LRK-zaken niet tijdig afgehandeld.

DEEL B

De vragen in deel B hebben betrekking op de volgende vier wettelijke taken van gemeenten:

1. Het uitvoeren van de registertaak van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen.
3. Het laten uitvoeren van de verplichte onderzoeken door de toezichthouder.
4. Handhavend optreden.

U kunt, indien het de coronasituatie betreft, bij het beantwoorden van de vragen in deel B ook verwijzen naar antwoorden die u in deel A van de vragenlijst heeft gegeven.

1 Criterium Registervoering

Toelichting wettelijke taak

- Het LRK moet juist en volledig zijn gevuld en het moet actueel zijn. Mogelijke tekortkomingen hierin zijn:
- Wijzigingsverzoeken die niet (op tijd) zijn verwerkt;
- Niet correcte aanduiding van het aanbod van gesubsidieerde voorschoolse educatie;
- Het ontbreken van de publicatie van onherroepelijke juridische handhavingsbesluiten (aanwijzing, boete, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang en exploitatieverbod).

NB: Wijzigingen die de houder niet heeft doorgegeven vallen buiten dit criterium.
NB: Het gaat bij dit criterium uitdrukkelijk om het op orde zijn van het LRK, niet om het op orde zijn van GIR-Handhaven en/of GIR-Inspecteren.

Verantwoordingsinformatie registervoering

Was het LRK gedurende het jaar 2021 juist, volledig en actueel?

- (●) Ja
- ( ) Nee, niet helemaal

2 Criterium tijdig afgehandelde aanvragen KDV, BSO, GOB, VGO

Toelichting wettelijke taak

Dit criterium betreft het tijdig afhandelen van alle aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen die door de gemeente zijn ontvangen in de periode van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021. Voor deze termijn is gekozen, omdat aanvragen die aan het einde van deze periode binnenkomen nog voor 31 december 2021 kunnen worden afgehandeld. Voor het tijdig afhandelen wordt een termijn gehanteerd van tien weken, eventueel vermeerderd met de (in het LRK vastgelegde) opschorting. Binnen deze termijn moet de voorziening in het LRK de vervolgstatus ‘geregistreerd’, ‘afgewezen’ of ‘ingetrokken’ hebben gekregen.

Verantwoordingsinformatie tijdig afgehandelde aanvragen

De gemeente heeft in de periode 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021 8 aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen ontvangen, waarvan er 8 tijdig afgehandeld zijn. Dit betekent dat 100 % van de aanvragen tijdig afgehandeld is.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

3 Criterium uitvoering inspecties

Toelichting wettelijke taak

Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. Hierbij geldt het volgende:

I. Ieder geregistreerd kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, en gastouderbureau moet jaarlijks worden geïnspecteerd. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden.
II. Elke nieuwe voorziening voor gastouderopvang dient voor registratie geïnspecteerd te worden.
III. Tenminste 5% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang moet jaarlijks worden geïnspecteerd (de zogenaamde steekproef).

I. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde en nieuwe KDV, BSO en GOB

De GGD heeft in het jaar 2021 32 van de 34 voorzieningen geïnspecteerd. Dat betekent dat 94.1% van de voorzieningen is geïnspecteerd.

In de Controlelijst geïnspecteerde voorzieningen KDV, BSO, GOB (zie Mijn DUO) kunt u vinden welke voorzieningen niet zijn geïnspecteerd. Wilt u hieronder toelichten waarom deze voorzieningen niet zijn geïnspecteerd?

Uit de controlelijst blijkt dat alle voorzieningen KDV, BSO en GOB in 2021 zijn geinspecteerd.
Bij 2 voorzieningen waren de rapporten na 1 maart 2022 definitief.

II. Verantwoordingsinformatie inspecties nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang

De gemeente heeft in het jaar 2021 bij 8 van de 8 nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang een onderzoek voor registratie laten uitvoeren. Dat betekent dat 100 % van de nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang vóór exploitatie en registratie is geïnspecteerd.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

III. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang (de zogenaamde steekproef)
Op 1 januari 2021 stonden 37 voorzieningen voor gastouderopvang geregistreerd. Hiervan zijn er 6 in de loop van jaar uitgeschreven en niet geïnspecteerd. Het aantal voorzieningen voor gastouderopvang dat de basis vormt voor het percentage geïnspecteerde voorzieningen is daarom 31.

De gemeente heeft in het jaar 2021 2 voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd. Dat betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 6.5% bedraagt.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

Met GGD Fryslân was afgesproken dat er in het jaar 2021 minimaal 5% van de geregistreerde VGO's geinspecteerd zouden worden. Hier is aan voldaan.

4 Criterium Handhaving

Toelichting wettelijke taak

Als er sprake is van tekortkomingen heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaving. In sommige omstandigheden kan het College van burgemeester en wethouders echter afzien van handhaving. We noemen dit beredeneerd niet handhaven. Voorbeelden van redenen voor beredeneerd niet handhaven zijn: het niet meer in exploitatie zijn van de voorziening, zicht op legalisatie en strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Informatie over het gebruik van GIR-Handhaven door de gemeente

Maakte uw gemeente gedurende het jaar 2021 gebruik van GIR-Handhaven?

- (●) Ja, tijdens het hele jaar
- ( ) Ja, gedurende een deel van het jaar
- ( ) Nee, wij hebben de GIR in 2021 niet gebruikt

Verantwoordingsinformatie inzet van herstelaanbod

Wanneer er tijdens een onderzoek tekortkomingen zijn geconstateerd, kan de GGD-inspecteur de houder in bepaalde gevallen een herstelaanbod doen. De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkoming voor afronding van het inspectierapport te herstellen. Dit herstelaanbod is een eerste actie om de tekortkomingen op te lossen.
N.B.: Ook als de tekortkomingen wel zijn hersteld, is het mogelijk dat de gemeente er, gezien de aard van de tekortkoming, voor kiest een vervolgactie in te zetten.

Onderstaande tabel geeft, naast een beeld van de inzet van herstelaanbod, ook een beeld van het resultaat van het herstelaanbod dat in 2021 door de GGD is ingezet.

Tabel 1: Inzet en resultaat van herstelaanbod op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten, dus met en zonder handhavingsadvies

Weststellingwerf 2021	**Aantal**	**Percentage**
Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming	829	98%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod	14	1.7%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod	3	0.4%
Tekortkoming hersteld	*3*	*0.4%*
Tekortkoming niet hersteld	*0*	*0%*
Totaal	**846**	**100%**

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingstrajecten bij rapporten met advies 'handhaven'

Wanneer het inspectierapport definitief is geworden, wordt het ter beschikking gesteld aan de gemeente. De gemeente moet vervolgens alle rapporten waarin de GGD het advies 'handhaven' geeft, oppakken.

De GGD heeft 33 afgeronde inspecties uitgevoerd. In 4 van deze inspectierapporten werd de gemeente geadviseerd te handhaven conform het handhavingsbeleid. Dat betekent dat het percentage rapporten met een handhavingsadvies 12.1% bedraagt.

Naar aanleiding van de 4 inspectierapporten met handhavingsadvies heeft de gemeente 0 handhavingstrajecten ingezet. Dat betekent dat 0% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

Wilt u hieronder toelichten waarom er in een aantal gevallen geen handhavingstraject is opgestart?

1. De tekortkomingen betroffen voornamelijk het ontbreken van informatie in beleidsdocumenten. De betrokken houders hebben deze tekortkomingen verwerkt in hun beleidsdocumenten.
2. Tijdens corona-perioden was de personele bezetting (pedagogisch medewerkers) voor kinderopvangorganisaties een hele puzzel. Een aantal organisaties heeft in overleg met de oudercommissie, GGD en gemeente gewerkt met een noodscenario. Hierin stond de veiligheid van kinderen voorop maar werd bijvoorbeeld afgeweken van het leidster-kindratio.
3. Tijdens lockdownperioden lag de nadruk vooral bij ondersteuning van het onderwijs en voorschoolse voorzieningen.
4. Door het vertrek van medewerkers bij de gemeente is het bijhouden van LRK/GIR een periode onvoldoende geweest. Inmiddels is het weer geactualiseerd en de achterstand weggewerkt.

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij tekortkomingen

Onderstaand overzicht geeft weer in welke mate de gemeente handhavingsacties heeft ingezet.

NB: het totaal beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen bedraagt 15. Het onderaan in tabel 2 genoemde totaal kan hiervan afwijken (groter zijn) doordat gemeenten in de praktijk soms meerdere soorten acties inzetten op dezelfde tekortkoming. In dergelijke gevallen tellen de percentages ook op tot meer dan 100%.

Tabel 2: Ingezette handhavingsacties op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten met een handhavingsadvies (NB: dit is inclusief de tekortkomingen in deze rapporten die hersteld zijn na herstelaanbod)

Weststellingwerf 2021	**Aantal**	**Percentage**
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop een handhavingsactie is ingezet	0	0%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd, omdat de tekortkoming is opgelost na herstelaanbod	0	0%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd vanwege andere redenen	0	0%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarvoor geen handhavingsactie is geregistreerd	15	100%
Totaal	15	**100%**

Op de in totaal 15 tekortkomingen uit alle inspectierapporten met een handhavingsadvies heeft de gemeente:

- 0 keer een handhavingsactie ingezet,
- 0 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege herstel na herstelaanbod,
- 0 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen, en
- 15 keer geen handhavingsactie geregistreerd.

De gemeente heeft op een aantal tekortkomingen beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen dan herstel na herstelaanbod en/of er is sprake van tekortkomingen waarbij geen handhavingsactie is geregistreerd. Wilt u de gevallen waarvoor dit geldt hieronder toelichten?

1. De tekortkomingen betroffen voornamelijk het ontbreken van informatie in beleidsdocumenten. De betrokken houders hebben deze tekortkomingen verwerkt in hun beleidsdocumenten.
2. Tijdens corona-perioden was de personele bezetting (pedagogisch medewerkers) voor kinderopvangorganisaties een hele puzzel. Een aantal organisaties heeft in overleg met de oudercommissie, GGD en gemeente gewerkt met een noodscenario. Hierin stond de veiligheid van kinderen voorop maar werd bijvoorbeeld afgeweken van het leidster-kindratio.
3. Tijdens lockdownperioden lag de nadruk vooral bij ondersteuning van het onderwijs en voorschoolse voorzieningen.
4. Door het vertrek van medewerkers bij de gemeente is het bijhouden van LRK/GIR een periode onvoldoende geweest. Inmiddels is het weer geactualiseerd en de achterstand weggewerkt.

5. Algemene toelichting

De doelstelling van toezicht en handhaving op de kinderopvang is: het bevorderen van veilige en kwalitatief hoogstaande kinderopvang. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kunnen gemeenten ook andere activiteiten (laten) uitvoeren die aan dit doel bijdragen. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan preventieve handhavingsactiviteiten, zoals houderbijeenkomsten, en speciale aandachtspunten in toezicht en handhaving.

Indien gewenst, kunt u hieronder extra informatie toevoegen over de uitvoering van toezicht en handhaving in 2021.

Dit is niet verplicht.

De gemeente Weststellingwerf onderschrijft de doelstelling van toezicht om kwalitatief, veilige kinderopvang te bevorderen maar vooral te behouden. De gemeente werkt samen met de houders van kinderopvang en onderwijs aan het realiseren van ambities zoals gelijke kansen, gezond en veilig opgroeien.

DEEL C

Benchmarkgegevens

De volgende tabellen kunnen worden gebruikt om de gegevens van de gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio en gegevens op landelijk niveau.

Percentage tijdig afgehandelde aanvragen	**2021**
Weststellingwerf	100%
20 000 - 50 000 inwoners	96.3%
GGD-Regio	98.8%
Landelijk	97.1%

Percentage inspectierapporten met advies Handhaven	**2021**
Weststellingwerf	12.1%
20 000 - 50 000 inwoners	12.7%
GGD-Regio	21.4%
Landelijk	13.1%

Percentage uitvoering inspecties KDV, BSO, GOB	**2021**
Weststellingwerf	94.1%
20 000 - 50 000 inwoners	83.4%
GGD-Regio	92.6%
Landelijk	85.4%

Percentage nieuwe VGO geïnspecteerd voor registratie	**2021**
Weststellingwerf	100%
20 000 - 50 000 inwoners	99.7%
GGD-Regio	100%
Landelijk	99.9%

Steekproefpercentage geregistreerde VGO geïnspecteerd	**2021**
Weststellingwerf	6.5%
20 000 - 50 000 inwoners	18%
GGD-Regio	11.7%
Landelijk	20.1%

Herstelaanbod 2020 en 2021	% tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden 2020	% tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2020	% tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden 2021	% tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2021
Weststellingwerf	0%	0%	0.4%	0.4%
20 000 - 50 000 inwoners	1.5%	1.4%	1.3%	1.2%
GGD-Regio	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%
Landelijk	1.4%	1.2%	1.2%	1.1%

Handhaving 2021	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop een handhavingsactie is ingezet	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is na herstelaanbod	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is (anders dan niet handhaven na herstelaanbod)	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop geen handhavingsactie is geregistreerd
Weststellingwerf	0%	0%	0%	100%
20 000 - 50 000 inwoners	66.6%	5.4%	20.8%	12.1%
GGD-Regio	74%	2.1%	19.1%	9%
Landelijk	69.9%	6.7%	19.6%	8%